Peqqissutsimut inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoq
Naalakkersuisoq for Sundhed og Personer med Handicap

NAALAKKERSUISUT
GOVERNMENT OF GREENLAND

Mariane Paviasen Jensen
Inuit Ataqatigiit sinnerlugit Inatsisartunut ilaasortaq

§ 37 naapertorlugu apeqqutip nr. 40/2025-p akineqarnera

10-06-2025
Suliap nr. 2025-10916
Akt nr.25377918
Postboks 1160
Oqarasuaat: 34 50 00
Fax: 34 55 05
3900 Nuuk
Email: pn@nanoq.gl
www.naalakkersuisut.gl

Asasara Mariane Paviasen Jensen

Inatsisartut suleriaasianni § 37-mi, imm. 1 naapertorlugu Naalakkersuisunut apeqquteqarputit. Apeqqutit uannut akisassanngorlugit innersuussutigineqartut qujassutigaakka. Apeqqutit issuarneqartarput tamatumalu kingorna akineqarlutik.

1. 2025-imut aningaasanut inatsimmut partiit akunnerminni atsiorlutik isumaqatigiissutaanni ilaatigut isumaqatigiissutaavoq nunatta iluani assartuusinermi pitsanngorsaanissaq ass. ATV-nik angalasinnaanermik. Tassani pineqarluni nunaqarfinni Qassiarsummi Igalikumilu peqqinnissaqarfiup sulisuisa savaatilinnut avinngarusimasuni najugalinnut peqqinnissakkut ikiortariaqalernermi piaartumik tikinneqarsinnaanissaannut pitsaanerusumik periarfissiinissaq, suliaq tamanna sumut killippa?

Akissut:
Aningaasanut Inatsit 2025 pillugu isumaqatigiissummi nassuiarneqartut malillugit, peqqinnissaqarfimmi sulisunut aamma napparsimasunut angalanissamut periarfissat pitsaanerpaanissaasa qulakkeerneqarnissaasa pisariaqartinneqarnerat Naalakkersuisut ataqqivaat. Isumaqatigiissut peqqinnissaqarfimmi angalanissamut periarfissat pitsanngorsarnissaanik anguniagassanik imaqarpoq, uanilu qamutit ATV-t ilanngullugit taaneqarput. Qassiarsummut Igalikumullu ATV-nik pissarsinissaq apeqquteqaatinut tunngavilersuutini atuarneqarsinnaasoq, isumaqatigiissummi allakkami inaarutaasumik ilaanngilaq.

Pinartumik pisoqartillugu peqqissutsimik sulialimmik iliuuseqapallattoqarnissaanik pisariaqartitsisoqartillugu, upalungaarsimasunik aallartinneqarsinnaasunik pilersitsisoqarnikuuvoq. Upalungaarsimaneq tamanna assersuutigalugu annaassiniaasartut, politiit imaluunniit suliaqartut allat ilanngullugit suleqatigalugit pinerusarpoq, pisoq aamma sumiiffimmi pissutsit apeqqutaallutik. Taamatut pisoqartillugu innuttaasoq sumiiffiit allat assigalugit angallammik qulimiguulimmilluunniit aaneqartarpoq – peqqinnissaqarfimmi sulisumik ingiorteqarsinnaasarluni. Tunngaviusumik pinartumik napparsimasut imaluunniit nakorsiartut ajoqusersimasut ATV-nik angallanneqarnissaat naapertuutinngitsutut aamma illersorneqarsinnaanngitsutut nalilerneqarpoq.

Tamatuma peqatigisaanik nunaqarfinni peqqissaavinni sulisut angalanissamut atuuffeqanngillat. Saniatigulli teknikimut tunngatillugu qamutinik ATV-tut ittunik pisiortornissaq aserfallatsaaliuinissarlu sumiiffinni taakkunani unammillernartoqarlunilu

aningaasartuuteqarfiungaatsiassaaq, amerlanertigulli inuk ilinniarsimasoq qamutit motorilinnik iluarsaassisisnnaasoq pisariaqartinneqartarluni.

Tamannalu tunuliaqutigalugu peqqinnissaqarfik nuna tamakkerlugu nunaqarfinni 50-it sinnerlugit amerlanerusuni immikkoortortaqarfeqartillugu, nunaqarfinni marlunni aalajangersimasuni atorneqartussanik ATV-nik pissarsinissaq naapertuutinngitsoq aamma aningaasaliineq pisariaqanngitsoq nalilerneqarpoq. Peqqinnissaqarfiup suliassaani allannguutaasinnaasut politikkikkut siammasinnerusumik oqallisigineqaqqaassapput, ersarissumik aamma ataatsimut pingaarnersiuinermik aningaasaqarnikkullu sinaakkutinik pisariaqartitsiffiupput.

Aningaasanut Inatsit 2025-mut sillimmatinut aningaasat immikkoortinneqartut siunertanut arlalinnut aningaasaleeqataassasut ilanngullugu oqaatigineqarsinnaavoq, ilinniartitaanerup aamma piginnaasanik ineriartortitsinerup iluani, aaqqissuussaanermik suliaqarneq aamma angallanneq ilanngullugit.

Naggasiutigalugu ilisimatitsissutigisinnaavarput, peqqinnissaqarfiup qitiusumik immikkoortuisa suliassaannik aamma akisussaaffeqarfiinik ataatsimut nutaamik pilersaarusiornissamik siunertaqartumik Naalakkersuisut suliniummik aallartitsinikuupput, taassuma sullissinernut takussutissiaq taarsissavaa. Immikkoortunut peqqinnissaq pillugu ataatsimut pilersaarut nutaaq politikikkut anguniakkat, innuttaasut naatsorsuutaasa aamma Peqqinnissaqarfiup periarfissaasa akornanni naapertuinerulernermik pilersitsissaaq.

2. Naalakkersuisunngortut nutaat piumassuseqarpat avinngarusimasumi najugalinnut toqqissisimanarnerusumik pitsanngorsaataasinnaasunik, matumani pineqarpoq peqqinnissaqarfimmi sullissisup ikiuvigasuartariaqarnermini pilertortumik piffimmut apuuttarsinnaanissaannut ATV-nik savaateqarfinni peqalersitsinikkut aqqutissiuussissallutik?
    a. ATV-inik pissarsinissaq isumaqatigineqarsimappat qaqugu tamanna pissava?
    b. ATV-nik savaateqarfinnut peqalersitsiniartoqanngippat suna patsisaava?

Akissut:
Apeqqut 1-imut akissut takuuk.

3. Ilanngullugu isumaqatigiissummi ilaavoq Upernaviarsummi savaatilinngorniat ilinniarfiata traktorinik pisinissaanut aningaasanik immikkoortitsineq. Upernaviarsummi savaatilinngorniarluni ilinniarfiup matunerata kingorna aningaasat taakku sumut atorniarneqalerpat?

Akissut:
Peqqissutsimut Inunnullu Innarluutilinnut Naalakkersuisoqarfik Ilinniartitaanermut, Kultureqarnermut, Timersornermut Ilageeqarnermullu Naalakkersuisoqarfimmit akissuteqaammik pissarsiniarnikuuvoq, taakkulu imatut akissuteqarput:

"Savaatilinngorniartut ilinniarfiannut traktorinik pisinermut aningaasat suli

atorneqassapput. Illuni ilinniartitsinermut, sullivimmit atukkanut aamma inigineqarnissaannut
tunngatillugu pissutsit peqqinnanngitsut pissutigalugit initaat matuneqarput ilinniarfik pinnani. Tusagassiuutinut nalunaarut malillugu
ilinniartitsineq Narsamut nuunneqarpoq. Aningaasat immikkoortinneqartut atorlugit traktorinik pisineq ilinniarfeqarfiup nammineq nittarsaattussaavaa.

Med venlig hilsen
Inussiarnersumik Inuulluaqqusillunga

Anna Wangenheim